

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Szatmári Sándor ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Demeter Attila ügyvéd által képviselt alperes ellen munkavállalói rendkívüli felmondás jogszerűsége jogkövetkezményei iránt a Szegedi Munkaügyi Bíróságon 4.M.455/2006. szám alatt megindított és a Csongrád Megyei Bíróság 2.Mf.22.128/2006/2. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Csongrád Megyei Bíróság 2.Mf.22.128/2006/2. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek
- tizenöt nap alatt - 45.000 /negyvenötezer/ forint felülvizsgálati
eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes határozott idejű munkaviszonyban állt az alperes alkalmazásában, gazdasági vezető munkakört töltött be. A „meghosszabbított” munkaszerződése 2005. június 30-ától 2006. június 30-ig terjedő, határozott időre szólt. A munkavállaló a munkaviszonyát 2005. augusztus 25-én rendkívüli felmondással megszüntette arra hivatkozással, hogy a munkáltató nem tett eleget a munkaszerződésben megfogalmazott azon kötelezettségének, amely szerint a munkabérét 2005. július 1-jétől a 2004. évi KSH által megállapított infláció alapján - minimálisan 32.300 forint/hó összeggel - megemelje.

Az alperes ügyvezetője 2005. augusztus 29-én kelt levelében arról tájékoztatta a munkavállalót, hogy a rendkívüli felmondást „tudomásul vettem, és a rendkívüli felmondásban meghatározott 2005.

08. 31-én a munkaviszonyát megszüntnek tekintem". A munkáltató a vele szemben megjelölt kötelezettségszegést vitatta.

A felperes 2005. november 15-én fizetési felszólítást küldött az alperesnek, melyben - tekintettel arra, hogy a munkáltató a rendkívüli munkavállalói felmondást a bíróság előtt nem támadta meg keresettel - a munkaszerződés alapján még hátralévő időre eső 10 havi átlagkeresetnek megfelelő munkabér kifizetését kérte.

Az alperes 2005. november 23-án a munkavállalót arról értesítette, hogy a követelését nem ismeri el, figyelemmel arra, hogy az alperes ügyvezetője a rendkívüli felmondást 2005. augusztus 26-án „az abban foglaltak elfogadása nélkül” vette át.

A felperes a munkaügyi bírósághoz 2006. január 9-én benyújtott keresetében vagylagosan az Mt. 96. §-ának (7) bekezdésében meghatározottak szerinti juttatás, illetőleg a 2005. szeptember 1-jétől a határozott idő lejártáig, - azaz 10 hónapra - átlagkeresetének megfelelő munkabér, összesen 4.750.000 forint megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

A Szegedi Munkaügyi Bíróság 4.M.455/2006/2. számú ítéletében 475.000 forint - azaz egyhavi - átlagkereset megfizetésére kötelezte az alperest az Mt. 96. §-ának (7) bekezdése alapján, egyebekben a felperes keresetét elutasította.

A munkaügyi bíróság ítéletének indokolása szerint, ha a munkavállaló rendkívüli felmondásának jogellenessége megállapítása iránt a munkáltató annak kézhezvételétől számított 30 napon belül nem terjeszt elő kereseti kérelmet a munkaügyi bíróságon, az „jogerőre emelkedik” és a munkáltató utóbb nem hivatkozhat eredményesen arra, hogy a munkavállaló rendkívüli felmondása jogellenes volt. A felperesi kereseti kérelem tekintetében a munkaügyi bíróság a követelés jogalapját az Mt. 96. §-ának (7) bekezdésében jelölte meg. A hivatkozott törvényi rendelkezés szerint, ha a munkaviszonyt a munkavállaló szünteti meg rendkívüli felmondással, a munkáltató köteles annyi időre járó átlagkeresetet részére megfizetni, amennyi a munkáltató rendes felmondása esetén járna, továbbá megfelelően alkalmazni kell a végkielégítés szabályait is. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az Mt. 88. §-ának (2) bekezdése nem alkalmazható a munkavállaló rendkívüli felmondása esetére, mert a törvényi rendelkezés nyelvtani értelmezése alapján az kizárólag a munkáltatói intézkedés esetében hatályosulhat.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen mindkét fél fellebbezést terjesztett elő. A felperes az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, és az alperesnek az Mt. 88. §-ának (2) bekezdése alapján 10 havi átlagkeresetnek megfelelő munkabér megfizetésére

kötelezését kérte. Az alperes a munkaügyi bíróság ítéletének megváltoztatását, és a felperes keresetének teljes elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy nem a munkáltatónak kell keresettel megtámadnia a munkavállaló rendkívüli felmondását, annak jogellenessége megállapítása érdekében, hanem a munkavállalónak kell 30 napon belül keresetet indítania a rendkívüli felmondás jogszerűségének megállapítása és jogkövetkezményei érvényesítése iránt.

A Csongrád Megyei Bíróság 2.Mf.22.128/2006/2. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította. A jogerős ítélet indokolása szerint az Mt. 202. §-ának (1) bekezdése c) pontján alapuló 30 napos perindítási idő alatt a munkavállaló nem terjesztette elő keresetét a rendkívüli felmondás jogszerűségének megállapítása és igényének érvényesítése iránt. Ezért a jogalap hiányában - mivel a munkavállaló csupán a jogkövetkezmények alkalmazását igényelte - a keresete nem alapos.

A jogerős ítélet ellen a felperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, melyben elsődlegesen az első- és másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és a keresetének megfelelő határozat meghozatalát, míg másodlagosan a perben eljáró első- és másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és a bíróságoknak új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. A felülvizsgálati kérelem indokolása szerint a munkaügyi pert annak a félnek kell megindítania a 30 napos határidőn belül, aki az adott rendkívüli felmondás jogszerűségét vitatja, ez pedig a konkrét ügyben a munkáltató. A felperes álláspontja szerint a munkavállaló a jogszerű rendkívüli felmondása esetében igényelheti a le nem töltött időre járó munkabérének megfizetését az Mt. 88. §-ának (2) bekezdésére tekintettel, vagy választása szerint az Mt. 96. §-ának (7) bekezdése szerinti jogkövetkezmények alkalmazását kérheti.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Munkaügyi jogvitában az Mt. szerint - általában előzetes egyeztetés nélkül, a kollektív szerződésben, illetve a felek megállapodásában meghatározott békéltetés esetén, annak eredménytelensége megállapítását követően - az elévülési időn belül lehet a keresetlevelet előterjeszteni. Kivételesen azonban harminc napon belül kell a keresetlevelet előterjeszteni az Mt. 202. § (1)

bekezdés a)-c) pontjában felsorolt munkaügyi jogvitákban tett „intézkedés” közlésétől számítva.

Az Mt. rendelkezései szerint a munkaviszonynak rendkívüli felmondással történő megszüntetése a munkavállaló, vagy a munkáltató által tett, egyoldalú címzett jognyilatkozattal történik. Ez a jognyilatkozat a címzett elfogadását nem igényli, a jognyilatkozattal a munkaviszony azonnali hatállyal megszűnik.

A másodfokú bíróság a bírói gyakorlatot is figyelembe véve helytállóan állapította meg, hogy az Mt. 202. § (1) bekezdés c) pontja alapján a rendkívüli felmondással élő felperesnek 30 napos keresetindítási határidőben kellett a pert megindítania. A jogerős ítélet erre vonatkozó indokolását a Legfelsőbb Bíróság kiegészíti azzal, hogy a megállapítási kereset eljárásjogi feltételei (Pp. 123. §) hiányában a rendkívüli felmondással élő felperes a jogalap, vagyis a saját jognyilatkozata jogszerűsége alapján teljesítést is igényelhetett volna az alperestől. A fentiek miatt a felperesnek a számára nyitva álló keresetindítási határidőről kifejtett álláspontja nem helytálló.

A felperes által megjelölt „ügyfélegyenlőség” elvének megsértése továbbá az adott jogszabály tekintetében azért nem merül fel, mert a felek rendkívüli felmondásának eltérő jogkövetkezményei, az igények egymástól különböző jogcímei folytán a törvény eltérően határozta meg az igényérvényesítés határidejét [Mt. 202. § (1) bekezdés c) pont, illetve 101. § (4) bekezdés]. A törvény továbbá nem szabályozza a felülvizsgálati kérelemben említett „perindítási kötelezettség” jogintézményét, ennél fogva az alperes a saját akaratelhatározása alapján dönthetett arról, hogy a felperessel szemben az ő rendkívüli felmondása miatt kíván-e igényt érvényesíteni, és ezért indít-e keresetet.

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértése az első-, és a másodfokú eljárásnak nem volt tárgya, ezért ez a hivatkozás a felülvizsgálati eljárásban nem bírálható el [Pp. 270. § (2) bekezdés, BH. 2001.172.].

A keresetindítási határidő felperes által történt elmulasztása következtében a rendkívüli felmondás jogszerűségéről (kérelem II. pont) kifejtett felülvizsgálati érvelés vizsgálata okafogyottá vált.

A kifejtettek miatt a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján a Csongrád Megyei Bíróság 2.Mf.22.128/2006/2. számú ítéletét hatályában fenntartotta.

A felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes felülvizsgálati eljárási költségét.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az ügyben irányadó 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2008. március 19.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő